

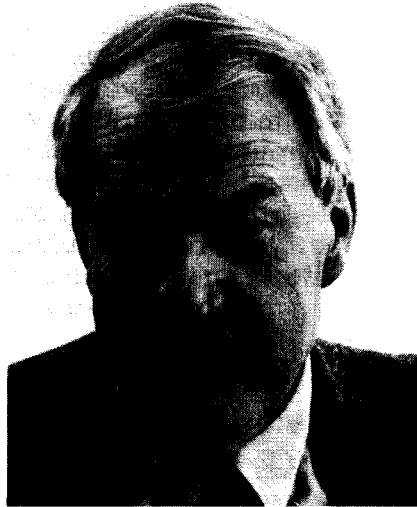
Bezoek ECOZOEK!

Naar men zegt wordt de oude dag van heel wat economen uit Cambridge (Engeland) vergald door de omstandigheid dat er onder de jongere medewerkers aan hun universiteit nog altijd geen tweede Keynes is aangetroffen. Misschien zochten ze iedere lichting nieuwkomers onwillekeurig af naar iemand met een snor, goed ingevoerd in de avant-garde, met een meer dan normale belangstelling voor de effectenbeurs. Maar er is geen reden dat knappe en beroemde mensen behalve hun bijzondere gaven ook uiterlijk of interesses gemeen hebben; ook de soort van knapheid kan verschillen, en men moet op deze punten met een grote variatie rekenen. Het heeft weinig zin naar een jonge Tinbergen uit te kijken, want de Nederlandse econoom die over dertig jaar de Nobelprijs krijgt kan heel goed een bedrijfseconoom zijn, niet kwantitatief aangelegd, zonder maatschappelijk engagement, en wijdlopig van stijl.

Zouden Nederlandse economen over dertig jaar nog wel prijzen behalen? Houdt dat enig verband met de huidige stand van de economiebeoefening in ons land? Hoe is het daar eigenlijk mee gesteld? De ene vraag is nog moeilijker te beantwoorden dan de andere. Ik beperk me nu maar tot de laatste.

Bij een oordeel over de huidige stand van de economische wetenschap in ons land is de eerste complicatie dat van de totale inspanning, in mensjaren gemeten, minstens een derde buiten de universiteiten plaatsvindt, bij de planbureaus en studiediensten, op de departementen en allerlei instituten. Ik laat al het vertrouwelijke onderzoek in bedrijven hierbij buiten beschouwing. Wat er aan gerapporteerd werk buiten de universiteiten gebeurt is zeker even goed als het academische onderzoek. Daar de jaarverslagen van de economische faculteiten maar een deel van het veld bestrijken, ontbreekt het aan een volledig overzicht van de geschriften van de Nederlandse economen. Dit is vooral ten aanzien van de interne rapporten – de 'grijze literatuur' – een vervelend gemis. Men stelt vaak de echte, externe publikaties voorop, maar juist wat in een gerenommeerd blad is

J.S. Cramer

verschenen hoef je niet nog eens op een lijst te zetten om er de aandacht op te vestigen, of het zou zijn louter om er mee te pronken. Voor de belangstellende die de interne rapporten volgt is de inhoud van gedrukte artikelen vaak oud nieuws, want het kan lang duren voor het tot publikatie komt. Mij heeft het wel eens vier jaar gekost voor ik een artikel geplaatst kreeg, doch men verzekert mij van alle kanten dat dit een uitzondering is.

Hoe dit zij, zekerheid kost tijd, en wie af wil gaan op statistische overzichten van erkende prestaties moet een behoorlijke achterstand voor lief nemen. De bekende 'top-40 van de Nederlandse economen' van De Schuitema is bij voorbeeld gebaseerd op publikaties van vijf verstreken jaren, met één wachtjaar voor de lijst verschijnt. De oogst aan verwijzingen door derden – 'citaties' in het jargon – ijlt nog langer na. Het heeft vreemde consequenties als je deze termijnen afzet tegen het huidige carrièrepatroon van de universitaire staf. Tegen het tijdstip dat men eindelijk een solide, statistisch aantoonbare reputatie heeft verworven gaat alle werktijd heen met 'management' – het lezen en schrijven van nota's over de bevordering van de wetenschap en de voortreffelijkheid van des schrijvers instelling, bezoeken aan Den Haag en Zoetermeer, het vrekkelig tellen van de produktie van de eigen vakgroep. Geen won-

der dat er hoogleraren zijn (ook onder economen?) die voor de VUT kiezen om eindelijk weer eens tijd te vinden voor eigen onderzoek. Ik ontleen deze bijzonderheid aan een toespraak van de Directeur-Generaal voor het Hoger Onderwijs, die geen spoor van ongerustheid vertoont over het verschijnsel dat hij vermeldt.

Onder deze omstandigheden mogen wij van de mensen met een gevestigde reputatie niet veel bijzonders verwachten. De vooruitgang moet komen van de jongeren, die de hevige bewustzijnsvernaauwing kunnen verdragen welke nu eenmaal voor het doen van ontdekkingen nodig is. Om te weten wat zich onder hen afspeelt moeten wij niet tellen, maar lezen, luisteren, kijken. Op de onderzoekdagen, hoe ook genaamd, komen al jarenlang meer debutanten dan veteranen aan het woord. Deze traditie wordt op de ECOZOEK-dag van 1986 voortgezet. Onder de tachtig sprekers is maar een handvol hoogleraren, en het programma bevat verbazingwekkende aankondigingen van volstrekte nieuwelingen. Als ons land over dertig jaar nog eens de Nobelprijs voor economie haalt is de winnaar zeker nu al op de ECOZOEK-dag aanwezig, al zal niemand haar herkennen.

De ECOZOEK-dag wordt dit jaar op donderdag 15 mei gehouden op de Katholieke Hogeschool te Tilburg. Het programma kan men opvragen bij ECOZOEK, Koningin Sophiestraat 124, 2595 TM Den Haag, tel. (070) 82 42 31.

J.S. Cramer